

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8—
fél oldal 16.— | nyolczad oldal ... 4—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulat-hoz.

Utóhangok.

Mikor huszonötévvel ezelőtt a nagyszombati érseki tanítóképzőt elvégeztem, akkor alakult meg boldogemlékű kiváló pedagógusunk, Zeltner József, képzőintézeti igazgató kezdesére mint első egyesület, a «Nagyszombat-vidéki r. k. tanítók egyesülete.» Már akkor érezte a magyar kath. tanítóság a tömörülés szükségét, mert valóban sok volt a teendő úgy az iskola belső életében, mint a tanítóság ügyét illetőleg. Mekkora haladtunk azóta máig! Szervezve van az egész magyar kath. tanítóság; a fővárosban a kath. tanügyi tanács, a mi táborkarunk, amelynek lelkes tagjai a kath. tanítóság ezreit vezetik és őrtenek iskolaügyünk fölött, buzgólkodnak iskoláink fölvirágzásán és személyes érdekeink előbbrevitelén. Van hivatalos lapunk, amely izmosít, lelkesít, hogy szent hivatásunkat minél tökéletesebben teljesíthessük. Így haladtunk fokról-fokra és mintha a kor modern reformátorai megjedtek volna a kath. iskolaügy előrehaladásán, ellenségeink támadtak, még pedig a haladás nevében. A haladás jelszavaival a kath. iskola ellen, amely majd kétezer éven át nevelte, tanította, szelidítette az erkölcsi és értelmi sötétségben botorkáló emberiséget. A műveltséget, tudományt és művészetet ápolta és fejlesztette. «Európa civilizációja a kereszténységen épült.» Halljátok urak, a modern fölvilágosodás szószólói a «kereszténységen!» Ez pedig annyit jelent: a keresztény szellemű iskolán. A liberális áramlat szülte az állami iskolát, amellyel a felekezeti iskolát elnyomni, lehetlenné tenni akarták. Így kezdődött a harc, amelyben iskolaügyünk és annak munkásai annyit szenvedtek és szenvednek. De aki szelet vet, vihart arat. Most már nem a felekezeti iskolák tanítói csinálják a bajt, hanem mások. Most már nem ellenünk kell védekezni, nem bennünket kell megrendszabályozni. A kormány figyelmét nem reánk, hanem másfelé kell irányítani. Oh, welche Wendung, durch Gottes Fügung! Milyen fordulat, Isten rendeléséből! Mindig és mindig mi voltunk

a nemzeti haladás veszedelmei, velünk szemben akarták a magyar állameszmét megvédelmezni, a nemzet konszolidációját tőlünk feltettek és most önön táborukban hangzik föl a fölforgatás szava. Megdöbbenő volna, ha az elhangzott fölhívás nem csak az elkeseredés, hanem a meggyőződés szava volna. Borzasztó csak elgondolni is, hogy a magyar tanítóság bármily legkisebb része is az iskolába bevigye a veszedelmes tanokat. Lám, nem megmondtuk e lapok hasábjain, hogy ne keserítsék el a végsőig a magyar tanítóságot azzal, hogy semmit sem tesznek a tanítóság érdekében. Ha már a fizetést nem rendezhették, rendezték volna legalább a nyugdíjgyvet. Ez kiadással nem jár és ha méltányosan rendezik, ez a tanítóságra békéltetően hatott volna. Így pedig a látszat az, hogy a tanítóságot semmibe sem veszik. Ez pedig valóban keserű tudat.

Lezajlottak a szünidei tanítói nagygyűlések.

Elmélkedjünk!

A magyar kath. tanítóságot mindenha a két legfölségesebb eszme vezérelte: *Isten és hazza*. A mi iskolánkban első a nevelés. Nevelni az embert az Isten, a legfőbb jószág, szeretet, igazság képmására. Nem lehet tartós nevelési hatás hit és vallás nélkül. Nem lehet nevelni erkölcsre anélkül, hogy annak alapját egy a földnél sokkal magasabb szempont ne képezze. Kártyavár, homokraépítés minden nevelés, amelyet *Isten* szelleme át nem hat. E nélkül a nevelés máz, politúr, amely külsőleg csilloghat, de belső értéke nincs, mert nem lehet.

Hol voltak a felekezetenküli iskolák ezeréves ittlétünk alatt, amikor életet, vagyont kellett a honért áldozni, amikor nem beszélni és írni, hanem tenni, tűrni, szenvedni, vért ontani kellett a hazáért, amikor hőstettektől csillogott nemzetünk története? Ki nevelte ezt a nemzeteket? Nem a felekezeti iskola?! Ezt teszi ma is és ezt fogja tenni mindenha.

A nagy sikerrel lefolyt harmadik kath. tanítói nagygyűlés is ezen két eszme szolgálatában állott. Nagygyűlésünk fényesen igazolta, mily eszmei

magaslapon áll a magyar kath. tanítóság. Igazolta, hogy amnyi seregmünk ellenére, amnyi lekicsinylés mellett is, *egyéni* érdekeit a nagy nemzeti és erkölcsi érdekeknek alája tudja rendelni. Megható, szívet mélyen megindító jelenség, hogy a magyar kath. tanítóság, amikor szíve tele van keserűséggel, amikor fájdalma a szenvedett mellőzések következtében oly nagy, *nem zárgólik*, hanem meg mindig remél, ha talán utóljára is, hogy igaz, méltányos igényei kielégítettnek és *imádkozzák* a haza javán.

A magyar kath. tanítóság soha oly nagy nem volt, mint amilyenek utolsó nagygyűlésünk mutatta. Komoly, férfias, elszánt magatartásának általános tiszteletet, megbecsülést kell eredményeznie. És itt tiltakozunk ellene, mintha akarattunk, bensőnk nyilvánulását bennünk vezetőink magas állása, vagy egyéb fegyelmezési tekintetek elnémitották volna. Ellenkezően, magas vezéreink őszinte szava, hogy ott lesznek igaz ügyünk harcában velünk, megnyugtató. És ne mondják nekünk, hogy a gesztenyét mások kaparják ki számunkra; mert nem azé az érdem, aki az érett gyümölcsöt lerazza, hanem köszönet annak, aki a fát ültette, ápolta, gondozta és munkálta. Mekkora méreteke kell hozzá az elfogultságnak, hogy egyes lapok nagygyűlésünkről úgy mertek írni, hogy azon a frázisok özöne hangzott el, a tanítóság pedig szóhoz nem juthatott, csak titokban búsulhatott. De hiába erőlködnek, épen ezzel árulják el, hogy a nagy siker fölötté bántja őket és hogy a kongresszus fényes eredményét elviselni mily nehezükre esik.

Maradandó hatása nagygyűlésünknek végre valahára a katolikus tanítóság értékének megbecsülésére fogja vezetni mindazokat, akik kétkedtek benne, ezek belátják, hogy a magyar kath. iskolaügy hazánk közművelődésének azon tere, amelyet *első* sorban gondozni, munkáit támogatni és segíteni hazafias, multhatatlan kötelesség.

Hálás köszönet lelkes vezéreinknek nagy fáradozásukért. Sokat tettek, de az eredmény is nagy. A kath. tanítóság méltányolja munkájukat, amely adja a jó Isten, hogy egy szebb, boldogabb jövőnek kezdete legyen!

Mi pedig, kedves kartársaim, *imádkozzunk és dolgozzunk* tovább!

Pozsony.

Mihalicska János.

A bögötei szocialis iskola vizsgálója.

Batthyányi Ervi gróf által létesített iskolában a világi és egyházi hatóságok jelenlétében június 23-án tartattak meg az évzáró vizsgálatok. A vizsgáról szóló tudósítások megjelentek a vas megyei és a tanügyi lapokban Kákósy Ödön, a «Tanítók Szava» főmunkatársának szakavatott tollából. Tény gyanánt megállapítható, hogy Tarcai, ez a magáról oly sokat képzelő, tudós hírébe hozott «pedagógus» iskolájával kudarcot vallott.

Az a gyatra eredmény, amelyet «a jövőnd

egyedül boldogító kulturájának» megalapítására hivatott iskola felmutatott, érthető lehangoltságot szül a szabadgondolkodók körében. Ez az iskola, mely egy teljesen új pedagógiai módszer ígéretével indult «hódító» útjára, keserű csalódást szerezhet nekik.

Tarcai ugyanis az *olvasztás* terén visszatért a nagyon is ósdi silabizáltatáshoz. E tárgyból amnyi sikert sem tudott fölmutatni, amennyivel az idegen ajku osztatlan népiskolában sem szabad megelégednie az iskolák emberének. Egyéb tárgyaknál is elárulta, hogy híjával van minden gyakorlatnak és okos tanítói tapintatnak. Első osztályos gyerekekkel vonalozatlan papírosra *íratott.* A *számtan* kérdésénél növendékeinek tudatlanságát, fennakadást nem ismerő svádájával leplezte. Nem érdekeltlen, hogy mikor a tanfelügyelő az egy-zeregy iránt érdeklődött, Tarcai feleletképen az iskolatermet mérette föl egy növendékével. *Mérni* szenvedélyesen tanított (persze idegen területen!), kétségkívül azzal az intencióval, hogy a földfelosztás általa szorgalmazott nagy munkája annál könnyebben és igazságosabban történhessék meg. A *verselésben* a forradalmi és néplázító költemények megválasztása körül tanúsított kiváló leleményességet. Az önálló feleletadás és helyes beszéd gyakoroltatásában nem igen buzgókodott Tarcai, de azért a legöklönyibb első osztályos nebulója is szajkó módjára fújta, hogy Petőfi — költő volt. (!)

A másik teremben, hol a III. és IV. osztályok vezetésével megbízott segédtanító működött, még ennél külön dolgok is történtek. Itt árulta el magát leginkább az a szellem, mely az iskolát átlengette: az anarkia. Itt Tarcai hébe-hóba a tanfelügyelővel egy kis parázs-összetűzést rögtönzött. Így a számtant ő akarta kérdezni — hihetőleg a jobb feleletek reményében — noha évközben nem ő tanította. A *földrajz* kérdését — amelyből ügyes siklásokkal alkotmánytani csevegést varázsolt — mégis sikerült kezéügyébe venni, jóllehet ennek meg rendes előadó-mestere Nädler Herbert grófi titkár volt, egy erre teljesen kvalifikálatlan ember.

Ami a szemlélet leginkább meglepte, az a gyermekek «ideális» fegyelmezetlensége. Ervin gróf receptje szerint a bögötei iskolában «dühöng a szabadság».

Imádság nem hangzott el a vizsgán. A hangulat sivárságát egy szokatlan újítással, a vizsga elején való énekeltetéssel igyekeztek eltüntetni a «rendezők.» De a *hittant* nem foszthatták meg az őt megillető elsőségtől! Csak arra vagyunk kíváncsiak, minő érzelmek között hallgatták az *élet ígét* a vizsgán jelenlevő Ervin gróf és elvtársai s elvtársnői. Előkerült a teremtés története abban az iskolában, amelyikről azt hirdetik, hogy benne a természettudomány a biblia, a nemzetgazdaság a tizparancsolat s a szociológia a káté. Megmozdult-e valami Ervin grófban, aki már hónapok óta szorgalmasan irogat az ember származásáról az általa alapított vas megyei szocial-

demokr
a legm
nizmus

lyer
lának
munká
is tanít
tok kir
terület
20 első
csipett

A má
hallgat
keres t
kereste
agitató
20 első
csak ut
met. Za
füzni. I
akaron
Musae
Tarcai

Hir
az Apr
kiesapc
szervez

Hogy
kultusz
néhány
kereszt
hipotéz
de a fa
ezen ta
el s his

Egy
rekord
iskoláj
haszná

Hoss

Köz
sének I
ter hely
valamé
egyházi
tanítók
A két r
vallásos
tók és t
az 186
törvény
nép- és
illetmén
de az I
pótlékok
alkalmas
megnövé
felső né
velődés
ugyanol
állami is
a fizetés
útján, fe

demokrata hetilapban, a *Testvériségben*: hirdette a legmeztelenebb häckeli bölesességet, a darwinizmust!?

Ilyen vizsgát adott az angol módi Bedley-iskolának kikürtölt bögötei kulturintézmény. Slöjd-munkái említésre se méltók; kertészkedésre nem is tanítottak; bürök, beléndek, bolondító esalmatok kínálkozik aratásra a kertészkedésre szánt területen. Ezért a «munkáért», hogy mindössze 20 első és másodosztályos gyermekét tanított, csipett fel Tarcai 2600 koronát.

A más ajtaja előtt söprögető *Testvériség* mélyen hallgat. Nincs mivel dicsekednie. Tarcai sem keres többé Bögötén babérokat. Előbb is másutt kereste. A vezető-tanítói címet csak viselte, az agitátorit azonban legfőbb fokban kiérdemelte. Ez az ember, elhagyva papot-csapat, folyton csak utazgatott. Vast, Sopront, Pestet, Veszprémet, Zalát igyekezett a testvériség láncával egybe-fűzni. Nincs mi csodálni való a bögötei bravuron, akarom mondani: kudarcon. Inter arma silent Musae!... A vizsga után másodnapra elhagyta Tarcai Bögötét, el a *Testvériséget*.

Hir szerint Ervin gróf már kinevezte utódjául az Apponyit lehurrogó Vágó (Weiss) Bélát, a kiespott bölesészhallgatót, aki csak legutóbb szervezte a debreceni sztrájkot...

Hogy is mondta a minap Barkócy Sándor báró kultuszminiszteri tanácsos? «Tudom, van ugyan néhány különködő, ki a külföldről igyekszik keresztényellenes tanokat s igazaknak állított hipotéziseket behozni a magyar közoktatásügybe; de a fajmagyarság zöme józan gondolkodásával ezen tanokat és hipotéziseket eddig sem fogadta el s hiszem, nem is fogja elfogadni soha!»

Egy másik Tarcai alkalmazásával legfeljebb rekordot lehet javítani a bravuroskodásban; de iskolájukat rendes, becsületes iskolának kell felhasználniok, ha akceptábilissá akarják tenni!

Hosszuperenteg.

Gyök Pál.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Községi és hitvallásos polg. isk. tanítók fizetésének kiegészítése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter helyett Molnár Viktor államtitkár körrendeletet intézett valamennyi közigazgatási bizottsághoz és valamennyi egyházi főhatósághoz a községi és hitvallásos polgári isk. tanítók és tanítónők fizetésének kiegészítése tárgyában. A két rendelet hivatkozik arra, hogy a községi és hitvallásos felső nép- és polgári iskoláknál alkalmazott tanítók és tanítónők illetményeinek megállapítása tárgyában az 1862. évi XXXVIII. törvény cikk megalkotása óta újabb törvényes intézkedés nem történt, míg az állami felső nép- és polgári iskoláknál működő tanítók (tanítónők) illetményeit nemcsak az 1893. évi IV. törvény cikk javította, de az 1904. évi I. törvény cikk részükre még személyi pótlékot is megállapított. Így az állami és nem állami alkalmazottak illetményei között a különbözet mindinkább megnövekedett. Minthogy pedig a községi és hitvallásos felső nép- és polgári iskolai tanítók (tanítónők) a közművelődés és nemzeti nevelés érdekében a tanítás terén ugyanoly fontos feladat betöltésére hivatottak, mint az állami iskolák tanítói, ezért az állam módot akar nyújtani a fizetéseikben mutatkozó aránytalanságoknak segélyezés útján, fokozatosan leendő kiegyenlítésére arra az esetre,

ha igazolva van, hogy az iskolafenntartónak nincs elegendő anyagi ereje az illetmények fölemelésére s ha arra a célra az államsegélyt kéri. Az 1906. évi állami költségvetésben e célra meglévő fedezetre való tekintettel ezúttal a községi és hitvallásos felső- nép és polgári iskolai tanítók (tanítónők) fizetésének államsegéllyel leendő kiegészítését 1906. évi július hó 1-től számítva oly módon fogja megkezdeni, hogy a képesített és rendszeresített állomáson állandó fizetéssel alkalmazott rendes tanítók (tanítónők) részére kezdő fizetésül 2000 korona, ugyanabban a minőségben négy éven felül teljesített szolgálatuk után 2200 korona, a segédtanítók (tanítónők) részére pedig kezdő fizetésül 1400 korona s ugyanabban a minőségben négy éven felül eltöltött szolgálatuk után 1600 korona évi fizetés biztosítottatik. A rendelet ezután részletesen ismerteti a fizetések kiegészítésére vonatkozó eljárást.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó a «Sopronvidéki r. kath. Néptanítóegyesület»-nek f. évi szeptember hó 18-án (kedden) Kópházán tartandó rendes közgyűlésére. A gyűlés főbb tárgysorozata: 1/29 óraker: Rövid választmányi ülés. 9 óraker: Szentmise. Gyakorlati tanítás, tartja *Borenich* István, kántortanító ur. Elnöki megnyitóbeszéd. A megyés püspök ur Ó Meltóságának magas leirata, mellyel *Kovács* Ignác soproni kanonok urat egyletünk püspöki biztosává nevezi ki. *Páler* Rezső prépost ur bucsu-levele és az új püspöki biztos ur székfoglalója. *Káth* József tanító ur jelentése a kath. tanítók III. kongresszusáról. *Skerlán* Gyula tanító ur előadása a rajztanítás új módszeréről. Főjegyző jelentése az egyesület ez évi működéséről és a fontosabb választmányi határozatokról. A pályamunkát bíráló bizottság jelentése. Sopron, 1906. évi szeptember hó 9-én. *Rohn* Nándor, elnök. *Káth* József, főjegyző.

Meghívó a besztercebányai egyházmegye területén lakó róm. kath. tanítók egyesületének folyó évi október hó 3-án Besztercebányán a püspöki palota nagytermében méltóságos és főt. *dr. Radnai Farkas* püspök ur elnöklése alatt tartandó XXIV. rendes közgyűlésére. Napirend: a) Ünnepi «Veni Sancte» szentmisével a vártemplomban reggel 9 óraker. Tartja: *Machovich* Izidor, apát s egyházmegyei főtanfelügyelő. b) A közgyűlés pont 10 óraker veszi kezdetét. A tárgysorozat főbb pontjai: Elnöki megnyitó és jelentés. Értekezés az egyházi énekről s annak rendezéséről: *Longauer* János. Beszámoló «Az egyházm. kath. tanítók tápintézeti segélyalap»-jának vagyoni állásáról és az abból nyújtott segélyezésről. Beszámoló «Az orsz. kath. segélyalap közp. bizottságának» ez évi gyűléséről: *Puchy* József. Jelentés «Az orsz. kath. tanítók III. nagygyűléséről.» *Fleischer* János. Bírálóbizottsági jelentés. A neveléstani és kertészet-mezőgazdasági tételek kifizése. «Az országos kath. tanítói segélyalap» közp. bizottságának jövő évi gyűlésére, és az orsz. kath. tanítói 100-as bizottságba egy-egy tagnak való kiküldése. Kérelem: Mivel az egyházmegyei róm. kath. népiskolák segélyezésére létesítendő egyesület alakuló gyűlése a közgyűlés után ott helyben rögtön lesz megtartva, felkértem a közgyűlésen t. c. résztvevők, hogy ezen alakuló gyűlésre visszamaradni kegyeskedjenek. Jegyzet: a) A közgyűlést megelőző értekezlet f. évi október 2-án délután 3 óraker a városi róm. kath. fiúiskola IV. oszt. tantermében fog megtartatni. b) A tételekre vonatkozó ajánlatok ezen előértekezleten benyújtandók. *Machovich* Izidor s. k., apát, egyházm. főtanfelügyelő s egyesületi elnök.

Meghívó a «Sásd-vidéki róm. kath. tanító-egylet» évi rendes őszi közgyűlését f. évi szeptember hó 27-én *Sásdon* a róm. kath. iskola helyiségében tartja meg, amelyre a t. egyleti tagokon kívül a tanügy iránt érdeklődők is tisztelettel meghivatnak. A közgyűlést pontban 8¹/₂ órakerorvász szentmise előzi meg, az egyleti elhunyt összes tagok lelki üdvéért. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Beszámoló a magyarországi kath. tanítók III. egyetemes nagygyűléséről. Tartja: *Ruzsinszky* József, bakócai tanító. 4. *Albert* István, kisvaszari tanító felolvasást tart a kö-

vetkező címmel: «Hazánk történelmének előadása a népiskolában.» 5. Penztári jelentés. 6. Indítványok. 7. A tavaszi közgyűlés helyének kijelölése. 8. Új tagok felvétele. Köretnek a t. egyleti tagok, esetleges indítványait a közgyűlés előtt még jó idejében az elnökségnél bejelenteni. Kelt Bikal, 1906. évi szeptember hó 10-én. *Magyar Rezső*, egyl. elnök.

VEGYESEK.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter kijelentései. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter jászberényi választói előtt abban az ünnepélyes beszámolóban, melyet 25 éves képviselői évfordulója alkalmából tartott, a köznevelésügyéről következőleg nyilatkozott: «Gyorsabb ütemben terjesztjük a népművelődést, nemcsak az iskolában, hanem az iskolán kívül is, szilárdabbá tesszük annak erkölcsi alapjait és nemzeti jellegét. Folytonosan előbbrevisszük a tanítók anyagi helyzetének javítását: legyenek ők meggyőződve, hogy soha kormány és — talán szabad hozzátennem — soha közoktatásügyi miniszter nem volt, aki ezt az ügyet inkább szívén hordta, mint én, de higgye el nekem azt is, hogy azok a vezetők, akik nagyhangon lehetetlenségeket kívánnak, akik a válság által nehéz helyzetbe jutott állampénztárból a fölmerült — nem mondom, hogy jogosulatlan — igényeknek rögtön és egészben való teljesítést követelik, akarva, nem akarva, nem a tanítóság érdekeit szolgálják, hanem eszközül engedik azt felhasználni a nemzeti ügy ellenségeinek sötét munkájában.

A kath. nagygyűlés. Olvasóink figyelmét felhívjuk a folyó hó 23-tól 26-ig Budapesten tartandó kath. nagygyűlésre. Aki csak teheti, vegyen részt a nagygyűlésen és lelkesítse részvevőit a kath. hívőket is. A nagygyűlésre kötele jeget bocsátottak ki: ötkoronásat és egykoronásat. A jeget tanácsos előre kiváltani. A cím a következő: Szentiványi Károly igazgató Budapest (VIII., Szentkirályi-u. 28.).

Keményffy képzőtanár plébános. A bíbornok hercegprímás Keményffy Dániel esztergomi képzőintézeti tanárt, esztergom-vízvárosi plébánosa nevezte ki. Keményffy Dániel távozása a képzőintézetből nagy veszteséget jelent a kath. tanítóképzésre, mert a távozó tanár buzgó, lelkes és őszinte híve volt a kath. tanítóképzésnek. Bizonyára ezt az érdemét jutalmazta főpásztorja is akkor, midőn őt egyik esztergomi plébánia vezetésével bízta meg. Keményffy buzgó és érdemes tagja az orsz. kath. Tanügyi Tanácsnak és így örömmel látjuk őt új ügykörében is, mert mint a Tanács tagja, a miénk marad s körünkben tovább folytathatja hasznos tevékenységét a kath. magyar tanügy fejlesztésére.

Foglalkozzunk a néppel. Főlemelő momentumok közt vonultak be a katonasághoz, a haza szolgálatára Tardoskéd újoncai. Harom vasárnapon át az ifjúsági egyesület nagytermében oktatást kaptak arról, hogyan teljesítsék a katonaságnál is a lehetőség szerint vallásos kötelességeiket, miképen óvakodjanak a katonaság szokásos bűneitől s hogyan ügyeljenek a katonai fegyelmre és egészségük védelmezésére. Vasárnap reggel meggyóntak, megáldoztak, az ünnepélyes szentmise értük volt följajánva, alatta Csepreghy K. kántor igen szép alkalomszerű és hazafias éneket énekelt. A szentmise végén rövid, hazafias irányú beszédben elbucsuztattak szüleiktől, felvették a szent vállruhát, kaptak katonai-imagónyvet és szentolvasót ajándékkul. Majd testületileg dr. *Machovich Gyula* plébánoshoz mentek, megköszönték jószágát, elbucsuztak tőle. Hétfőn este az ifjúsági egyesületben zártkörű búcsú-mulatságot rendeztek és elbucsuza testületileg *Csepreghy Károly* főtanítótól, egyesületük faradhatlan vezetőjétől, példás rendben mentek a haza szolgálatára. Hasonló hírt közölnek Vörösről és Rákócifalváról is.

A kath. iskola védelme. A közoktatásügyi miniszter báró *Forster Gyula* és neje született *Luczenbacher* Erzsébet urnőnek, akik a korosi róm. kath. elemi iskola építésére 25.000 koronát adományoztak, elismerését és köszönetét nyilvánította.

Adományok a kath. tanítói árvaházra. (Folytatás.) Fehér Ipoly főpát Pannonhalma, Esztergom-járásí róm. kath. Tanítóegyesület 200—200 kor., Vargha János esperes gyűjtése Nagy-Kér 169 kor. 47 fill., Esztergom vármegye, Somorjakerületi róm. kath. Tanítóegyesület 100—100 kor., Marton István esperes gyűjtése Nagyesalomja 60 kor. 97 fill., Dolecskó Litta főnöknő gyűjtése Budapest 54 kor., Verebely kerületi róm. kath. Tanítóegylet, Győr város 50—50 kor., Zsiska Mihály lelkész gyűjtése Nagyrippény 25 kor. 90 fill., Almássy Mária főnöknő gyűjtése Budapest 25 kor. 40 fill., Szokolovszky Bence lelkész gyűjtése Nógráddivény 22 kor. 80 fill., Irgalmas nővérek gyűjtése Selmecbánya 22 kor. 30 fill., Imets Jakó kanonok gyűjtése Gyulafehérvár 21 kor. 70 fill., Gond Ignác esperes Stomfa, Kóvacs József esperes Nagyjác 20—20 kor., Versec város 10 kor., dr. Vargha Dezső lelkész gyűjtése Kőhidgyarmat 9 kor., dr. Ekkér Antal tanár Budapest 6 kor., Erzsébetfalva előjárósága, Kammerer Ferenc lelkész Nógrádverőce 5—5 kor., Trubinyi János lelkész Dévényujfalu, Horák Béla kántortanító Laáb 4—4 kor., Ragályi József Ratkó-Lehota, Wojatsek Ferenc tanító Szokoloya 3—3 kor., Grega János lelkész Krivány, Kvassay Károly lelkész Magyarfalu, Hübert János lelkész Lamacs, Kopesányi László lelkész Lozorno, Springer István lelkész Dévény, Gratzer Ferenc lelkész Laáb, Zsák Mihály segédlelkész Zobor, Walez Rezső kántortanító Nógrádverőce, Nyilasi Antal tanító Nógrádverőce, Hegedüs Anna úrhölgy Budapest 2—2 kor., Nándory N. főszolgabíró Báth 1 korona.

Felolós szerkesztő **Ember Károly**.

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Lemondás folytán megüresedett **korlátközi** róm. kath. kántori állásra pályázat hirdettetik. Kántor javadalmazása: kántori fizetés a községekétől 500 kor. és megállapított stólajjövödelem. Szabályszerűen fölszerelt kérvények f. évi szeptember 20-ig beküldendők Korlátköz község előjárósága címére. Választás határnapja szept. 21. Korlátköz, 1906. szept. 5. *Község előjárósága.* 445 1—1

Süttő (Esztergom m.) róm. kath. iskolaszéke egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: 800 kor. fizetés, 72 kor. lakbér, 40 kor. papéncz. Kántori teendőiben jártas előnyben részesül. Az állás szeptember hó folyamán tölthetik be és 1906. okt. 1-én foglalandó el. Személyes megjelenés kívántatik. Keresztlevéllel, oklevéllel és esetleg működési bizonyítvánnyal fölszerelt kérvények *Cemer Lajos* plébános címére intézendők. 456 1—1

Martonfalvai róm. kath. tanítói állásra szept. 25-ig pályázat hirdettetik. Jövedelem: szántóföld kat. tiszta jövedelme 101 kor. (jelenleg bérben 281 koronáért); tandíj minden tanulótól 1/2 p. mérő roz's és 3 kor. 20 fillér. Tanulók száma 30 körül; fűtési átalány 60 kor., ennek fele a tanterem fűtésére, államszegély 516 korona. *Hoics Márton*, plébános Sz. Mihályúr (Nyitra m.) 463 1—1

A bakai róm. kath. egyház kántortanítói állomására pályázatot hirdet. Javadalma: lakás, föld, terményekben, pénzben, 82 kor. államszegéllyel 800 korona. Pályázók fölhívatnak, hogy a kellőképen fölszerelt s a bakai róm. kath. iskolaszékre címzendő folyamodványukat f. évi szept. 27-ig főt. *Glückel Ignác* esperes-plébános úrböz Deresikára (u. p. Baka, Csallóközben) küldjék be, ugyanakkor pedig maguk a pályázók is orgona- és énekpróba céljából, Bakán személyesen jelentkezzenek. Bakán, 1906. szept. 12. *Flock Jakó* plébános, iskolaszék elnök. 462 1—1

A **nagyhindi** kántortanítói állomásra pályázat hirdetik. Jövedelme: minden tanköteles után 4 kor. és 1/2 p. mérő buza. Ezek száma 50 körül van. Ismétlőiskoláért 60 kor. Nagyhindi kántorföldek, 7 m. h. 525 □ öl haszonélvezete, jelenleg bérben. A bérlelő fizet a 38 kor. m. h. és az adót. Kishindi föld tesz 1 1/2 m. h. Meckaváltság címén kap 136 kor. Lakása fűtésére 2 1/2 öl hasábfát. Misék után átlag 80 kor. Stólapénz 160 koronára tehető. Lakása tisztességes. A választás szept. 24-én ejtik meg. A folyamodványok alulírottakhoz küldendők. *Vince Károly*, esperes-plébános. 464 1—1

Bánhidán (Komárom m.) a róm. kath. iskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése: 800 kor., 150 korona lakpénz. Kötelmei: egy osztályt vezetni, a leányismétlősöket társaival felváltva tanítani, kántorságban segédkezni. Zenében jártasság, személyes megjelenés előny. Az állás október 1-éig elfoglalandó, évközben el nem hagyható. Kérvények szeptember 26-áig az elnökséghez küldendők. *Sterzán F. Cezár*, iszkési jegyző. 468 1—1

Tolmács fiókköztségben a róm. kath. elemi iskolai tanítói állomás megüritt, amelyre a pályázók f. hó 29-dikéig a kérvényeiket ft. *Spuller Gyula* garamszőlősi pléb. úrhoz küldjék be, a választás szeptember 30-án történik, csak oklevelesek pályázhatnak. Javadalma: 236 korona államsegély, tandíj és földbérletből 700 korona s így körülbelül 936 korona. Magyar és tót nyelv ismerete szükséges. Lakása tisztességes, a ház mellett egy kis kerttel. 469 1—1

A **felsősipéki** (Hont m.) népiskolához kántortanítói kerestetik. Jövedelme: primási uradalomtól 3 akó bor fejében 60 kor., kegyúri adomány 42 kor., 150 liter buza, 750 liter rozs, faváltság 56 kor., tandíj átlag 20 kor., ismétlőiskoláért 8 kor., stóla átlag 10 kor., párbér 5 pozs. mérő buza, államsegély 534 kor., földjövedelem kataszt. becslés szerint 10 kor. 62 fill. a földet a hívek művelik, az adó a javadalmat terheli; lakás: két szoba, konyha, kamra, istálló. Az istentiszteleti nyelv tót. Határidő szept. 30. Kérvények a felsősipéki iskolaszékre címezve, ft. *Veisz Zsigmond*, ker. esperes úrhoz Hont-Németibe küldendők. *Matusik Mór*, helyettes pléb. 470 1—1

Győri püspöki megye.

A **lébenyi** (Moson m.) róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázat nyitattik. Jövedelem: négyszázharminchárom korona készpénz, butorozott szoba fűtéssel, takarítással, ételmezés a főtanítónál, kántoriakból némi mellékjövedelem. Okleveles folyamodók kérvényeiket szeptember 30-ig dr. *Kokas János* iskolaszéki elnökhöz terjesszék be. 467 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **tormosi** (Nyitra m.) róm. kath. népiskolánál ujonnan szervezett másodtanítói állásra szeptember 25-ig pályázat hirdetik. Fizetése: 700 kor. államsegély, 100 kor. a hitközségtől, egy előszoba, szoba és 1/4 hold kert. A tanterem fűtésére 16 m³ tűzifa. Pályázhatnak okl. férfi- és nőtanítók. Tannyelv tót-magyar. Kötelessége a rendes tanításon kívül ismétlősöket is tanítani. Az állás október 1-én foglalandó el. Fölszerelt kérvények *Glósz Lipót*, Nyitra-felsővárosi h. plébánoshoz, mint iskolaszéki elnökhöz küldendők be. 459 1—1

A **mojtthéni** róm. kath. kántortanítói állásra szeptember 25-ére pályázat hirdetik. Jövedelem készpénzben államsegéllyel együtt 883 korona. Mellékjövedelem körülbelül 100 korona. Elegendő tűzifa, 8 pozsonyi mérő alá szántóföld, rét, legelő, két konyhakert. Van két szoba, konyha, éléskamrából álló lakás a szükséges gazdasági épületekkel. Államsegélyre, mely a fenti összegből kitesz 455 koronát, csak okleveles tanítók tarthatnak igényt. *Mojtthén* (Trencsén m.), u. p. *Pruz-ina*. *Iskolaszék*. 454 1—1

Illaván a róm. kath. népiskolánál megüresedett kántortanítói állomásra f. évi október 1-ére pályázat hirdetik. 1324 kor. jövedelemből 920 kor. a tanítói, 404 kor. a kántori javadalom, szabad lakás házi kerttel és ostayásítás. Pályázók kellően felszerelt folyamodványai az

iskolaszék elnökségére címezve a plébániai hivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés előnyös. A megválasztott az állomást azonnal elfoglalni köteles. *Dr. Chorényi József*, iskolaszéki elnök. 453 1—2

A **trencsén-visnyői** (Zsolna mellett) róm. kath. iskolához II-ik tanteremre pályázat szept. 25-re hirdetik. Javadalma: államtól 750 kor., hitközségtől 50 kor., tüzelőfára 40 kor. Egy szoba, konyha és kertecske. A tanterem fűtéséről külön van gondoskodva. Pályázhatnak tót nyelvben jártas okleveles tanítónők, akik saját háztartásukat képesek vezetni. *Fráterik Elek* plébános, iskolasz. elnök. 471 1—1

A **rajeci** (Trencsén megye) róm. kath. népiskolánál megüritt két tanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. Az egyik tanító javadalmazása: polgári községtől 550 kor., államtól 202 kor., 6 öl puhafa 48 kor., kert vagy helyette 10 kor., szép új lakás és a törvényes korpótlék. Ezen állásra nők is pályázhatnak, de a férfiak előnyben részesülnek. Ha nő lesz megválasztva, az kézimunkát is köteles lesz tanítani hetenkint 2 órában. A másik tanító javadalmazása: polgári községtől 701-72 kor., államtól 38 kor., 6 öl puhafa 48 kor., más forrásokból 10-06 kor., körülbelül 3 mérő szántó, kert vagy helyette 10 kor., szép új lakás és a törvényes korpótlék. Ha karénkesi teendőket megbízatik, kap még különféle forrásokból a díjlevél szerint körülbelül 150 koronát, de ez esetben a kántortanítói hivatalos akadályoztatása esetén köteles helyettesíteni, miért is a pályázatban megemlítendő a zenei képessége is. Mindkét tanítónak kötelessége 1—1 osztályt vezetni és az ismétlősöket hetenkint 2—2 órában tanítani. A tannyelv magyar, de a tót nyelv tudása szükséges. A föl-szerelt pályázatok szeptember 27-ig *Baross Károly* esperes-plébános, iskolaszéki elnök címére küldendők. A megválasztottak okt. 1-én kötelesek állomásukat elfoglalni. 472 1—1

Abronyistyei (Plébánia: Papradnó, Trencsén megyében) róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetése: a hitközségtől 600 kor. államsegély 210 kor. Korpótlék az államtól, tűzifa fejében 24 kor., konyhakert s lakás mellékepekkel. Választás szeptember 25. Az államsegély 1907. jan. 1-től jár. *Mendl Ignác*, isk. elnök. 461 1—2

Pécsi egyházmegye.

A **tolna-tamási** róm. kath. iskolánál üresedésben levő I. számú tanítói állásra, melyre kizárólag okleveles s a kántorságban teljesen jártas férfitanítók pályázhatnak szept. 23-ig terjedő határidővel pályázat hirdetik. Evi javadalmazás: 1. A hitközségtől évi 800 korona törzsfizetés, havonként előre fizetve. 2. Az iskola épületben egy szép szobából álló lakás kellő butorzáttal és téli fűtéssel. Kérvények a róm. kath. iskolaszék elnökéhez küldendők. Tolna-Tamási, 1906. szept. 9. *Iskolaszék*. 452 1—2

A **döbröközi** (Tolna m.) róm. kath. elemi iskolánál megüresedett II. sorsz. osztálytanítói állásra f. hó 22-ig pályázat hirdetik. Javadalma: 1. Egy szobából álló lakás fűtéssel. 2. Szoba, konyha, kamra és 1/4 hold kert haszonélvezete megváltva 120 korona. 3. 600 kor. készpénz. 4. 80 kor. jutalék év végével, melyre az évközben távozó tanító igényt nem tarthat. Kötelme: egy osztályt önállóan vezetni és az ismétlők oktatásában társaival részt venni. Ha ezen állást a IV-ik sorsz. tanító nyerné el, akkor ugyanazon választó ülésen a IV. sorsz. állás is be lesz töltve. Javadalma: 1. 720 kor. készpénz, melyből 360 koronáért a kántortanítónál nyerendő tisztességes ételmezést elfogadni tartozik. 2. Egy butorozott szoba fűtéssel. Kötelmei ugyanazok, mint az előbbi állásé, csak még azonkívül a kántori teendőkben segédkezni tartozik. Az állás azonnal elfoglalandó. Kántorképes tanítók előnyben részesülnek. A felszerelt kérvények a döbröközi róm. kath. iskolaszék elnökségéhez szept. 22-ig benyújtandók. *Palkó József* isksz. egyh. elnök, Döbrököz. 447 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **rimaszécsi** (Gömör m.) róm. kath. iskolánál, a II. tanítói állomásra pályázat hirdetik. Jövedelme: 800

kor. államsegély, egy szobából, egy kis konyhából és kamrából álló lakás. Tanítónök is pályázhatnak. Kötelessége: az I—III. oszt. tanítása. Ha tanítónő választatnék meg, a női kézimunkát díjtalanul tartozik tanítani. Pályázati határidő *szept. 23.* Kérvények a róm. kath. iskolaszékhez címzendők. *Stébenlök Alajos*, kántortanító. 450 1—1

Pályázat hirdettetik a Zabar anyaegyházhoz tartozó Pogonyi fiókköztség kántortanítói állására. Jövedelme 328 korona államsegély 12 m. hold szántó, 3 m. hold rét, minden házasparttól 1 véka rozs és 60 fillér 135 pár van, 100 tanköteles gyermektől a 2 kor., 30 ismétlőköteles gyermektől a 1 kor., 40 méter tűzifa, melyből az iskola is fűtendő, 2 p. mérő zab, stóla, esinos lakás a megfelelő melléképületekkel. Kérvények az iskolaszékre *cimezzé szeptember 20-ig* benyújtandók, mely napon a választás is megtartatik. Személyesen jelentkezők előnyben részesülnek. *Tótos Lajos*, iskolaszéki jegyző. Zabar (Gömör m.) Vasút állomás Ajnacskö. 444 1—1

Baglyasaljai róm. kath. filialis kántortanítói állomásra *szeptember 25-ig*, mely napon a választás is meg-ejtetik, pályázat hirdettetik. Jövedelme: államsegély 539 kor. Párhérből 196 kor., 2 hold föld 42 kor. Lakosoktól 129 kor. Tandíj 100 kor., köszénkammat 32 kor. Köszén 20 kor. 5 öl fa mit a hívek szállítanak be, az iskola is ebből fűtendő. Szénáilleték 16 kor. Stóla 100 kor. Hat db. marjára legelő. Értéke 120 kor. Csak természetben veheti ki. Összes érték 1174 kor. Kérvények *Gleidura Géza* esperes-plebánoshoz küldendők Salgótarjában. A megválasztott állását okt. 1-én tartozik elfoglalni. 444 1—1

A zagyva-rónai róm. kath. tanítói állásra *szept. 26-ig*, mely napon a választás is meg-ejtetik, pályázat hirdette-tik. Jövedelme: államsegély 705 kor. Községtől 20 kor. Tandíjból 39 kor. Terményekből 36 kor. 80 fill. Termé-szetben lakás, 2 szoba, konyha, kamara, pince, zöldség-s kert, fatartó, fűtés. Összes jövedelme 800 kor. 80 fillér. Kérvények *Gleidura Géza* esperes-plebánoshoz küldendők Salgótarjában. A megválasztott állását okt. 1-én tartozik elfoglalni. 446 1—1

A litkei róm. kath. iskolánál rendszeresített nőtanító állásra pályázat hirdettetik. Fizesése 800 kor., két szoba, konyha, kamra, házikert. Kérvények *szept. 25-ig* a litkei (Nógrád m.) *plébánia* hivatalhoz intézendők. 446 1—1

Az ipolytárnóci róm. kath. iskolánál rendszeresített nőtanító állásra pályázat hirdettetik. Fizesése 800 kor., két szoba, konyha, pince, házikert. Kérvények *szept. 25-ig* a litkei (Nógrád m.) *plébánia* hivatalhoz intézendők. 465 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A nagyhorosók-töbörzsöki róm. kath. tanítói állásra pályázatot hirdetek. Kötelessége az illetőnek ugy a mindennapiak mint az ismétlősök oktatása. Ezenfelül az udvari kápolnában az istentiszteletek alatt orgonálni és énekelni. Fizesés: készpénz évi 280 kor., 12 hl. luza vagy 149 kor. 79 fillér, 12 hl. rozs vagy 112 kor. 32 fillér, 8 hl. árpa vagy 54 kor. 56 fillér, napi 2 liter tej — évi értéke 87 kor. 60 fillér. Kétszobás lakás és 1/4 hold kert természetben. Kápolnai szolgálatért évi 102 korona. A töbörzsöki iskolában teljesített tanításért a tényleges oktatás tartamára havi 50 korona. Ha a vizsgák jól sikerülnek, mindkét iskola után 50—50 korona. Pályázati határidő *ez év szept. 20-á*. Pályázhatnak okleveles róm. kath. nőtelen tanfériák. Állás kimevezés után rögtön elfoglalandó. Kérvényeket *cimezzék mélt. gróf Zichy Pál Ferenc* urra s küldjék hozzá. Káloz (Fejér m.) posta helyben *Kalbach Imre*. 426 2—2

Szombathelyi egyházmegye.

Németszentgrót (Vas m.) másodtanítói állásra *szept. 24-re* pályázatot hirdet. Fizesése 800 kor., butorozott szobával. Segédkezik az ismétlősök oktatásában és a kántoriakban. Nyelv: német-magyar. Róm. kath. *Iskolaszék*. 460 1—2

Az ivánci (Vas megye) kántortanítói állás pályázata. Javadalom: Tandíj az általa tanított osztály és az ismétlők után papénnel körülbelül 400 korona, 13 hold föld kataszt. jövedelme 110-78 korona, 528 kgr. tanítói karc 79-20 kor., temető-kaszáltatás 30 kor., 8 régi öl kemény

tűzifa 160 kor., stóla 60 kor., 528 kgr. karc 79-20 összesen 925-10 kor. Kötelessége a kijelölt osztály és ismétlősök lelkiismeretes oktatása és vallás erkölcsös nevelése. Az összes templomi valamint a napi szentmisénél az oltár körüli szolgálat, valamint a harangoztatás. Gregorián zenében jártasság. Pályázati határidő *szept. 18.* Választás *szept. 20.* Személyes megjelenés szükséges. A kérvények az ivánci esperesi hivatalhoz intézendők. *Ivánc Horváth József*, esperes. 440 1—2

Az órallasi fiókköztség róm. kath. népiskolánál szervezett férfitanítói állomásra *október 1-re* pályázat hirdettetik. Jövedelem: egy butorozott szoba, államsegély 500 korona, a hitközségtől 275 korona, elegendő tűzifa, felvágva és szállítva 25 korona, összesen 800 korona. Kötelessége az I. osztályt önállóan vezetni és az ismétlősöket felváltva tanítani. Tannyelv német-magyar. Felszerelt kérvények a *Vas-Vörösvári* plébániai hivatalnak beküldendők. Az iskolaszék megbízásából *Schuller Károly*, kántortanító. 451 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A veszprémjákói kath. iskolaszék harmadik osztály tanítói állásra pályázatot hirdet. 800 kor. fizetés, butorozott szoba fűtéssel. Kötelessége a kijelölt osztályban tanítani, a tanköteleseket az isteni tiszteletre kísérni, felügyelni. Okmányok *szept. 20-ig Matzer Endre* plébános, iskolaszéki elnökhöz küldendők. 455 1—1

Böhönyei kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadalmazása: 800 korona, egy-szobás lakás butorozással, fűtéssel és tisztogatással. Kötelessége: egy tanteremben tanítani, kántoriakban segédkezni. Pályázati határidő: *szept. 20.* Állás azonnal elfoglalandó. Kérvények hozzá. *Kreutzer Dezső*, lelkész. 449 1—1

A miklósi-i róm. kath. kántortanítói állásra *szeptem-ber 25-ére* pályázatot hirdetünk. Jövedelmei terményekben, szolgálmányokban, készpénzben a szabadlakás bérérté-két is beleértve 1462 korona 56 fillér. Személyes megjelenés kívánatik. Okleveles pályázók kérvényeiket a ft. plébániahivatalhoz Miklósi u. p. Nágocs (Somogy m.) intézzék. Az állás azonnal elfoglalandó. Tannyelv magyar és német. 441 1—1

Váci egyházmegye.

Felső-Nemes-Keresztur fiókköztség róm. kath. kán-tortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1. Lakás, házikert. 2. Készpénz 200 kor. 3. Párhéz 28 kor. 4. 8819 □öl föld s rét 21 kor. 8 fill. (hozama 170 kor.) 5. Földmunka 70 kor. 6. Legelő 10 kor. 7. Tűzifa 12 méter fölaprózva 80 kor. 8. Temető fű 40 kor. 9. Stóla 40 kor. 10. Harangozás, ostayasítás 121 kor. 24 fillér. Összesen 826-32. (hozam szerint 975-4). Választás *szept. 25. reggel*. Személyes megjelenés kérietik. Folyamodványok *Ilia Antal* plébánoshoz Karakó, Vas megye küldendők. 443 1—2

Borsosberény községben II. tanítói állásra pályá-zatot hirdetek. Javadalom: egy szoba, 800 korona. Csak okleveles tanítónök és tanítók pályázhatnak *szept. 22-ig*. *Iskolaszéki elnök*. 457 1—1

A tapiósápi róm. kath. egyháznál lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelem: készpénzben 308 kor. 40 fillér, 3 kocsi széna, természetbeni lakás, 14 hold 709/1600 □öl szántó, rét és szőlőföld használata, párhéz- és stóla-jövedelem körülbelül 450 pár után, gazdasági ismétlőoktatásért esetleg 200 ko-rona. Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy felszerelt kérvényeiket *szept. 20-ig*, amidőn a próba és választás is megtartatik, hozzá. *okvetlen* nyújtsák be. *Szirmay János*, iskolaszéki elnök. 448 1—1

Tanítói, vagy segédtanítói állást keres *Müller János* okleveles tanító, Nagybocksó. 458 1—1

Felhívás. Sostronek Ferenc rajeci tanító ezennel felszólítatik, hogy ezen közlemény keltétől számítva egy héten belül állomását föltétlenül foglalja el, ellenkező esetben meg nem jelenése lemondásnak fog tekintetni és állomására többé igényt nem tarthat. Rajeci róm. kath. iskolaszék.

Jelenleg nagy-démi (Veszprém egyházmegye) községben működöm. Okleveles, jó hangú a kántoriak minden ágában jártas, róm. kath. vallású, nős, 45 éves és egészséges vagyok. Bárhova e hazába kántortanítónak ajánlkozom. A jelenlegi helyemen 20 év óta működöm. Mint segédtanító működtem több helyen és működésemről bizonyítványaim vannak. Csakis nagyanyelvű iskolába működhetem. Szíves megkereséseket nevemre kérek és a megkeresés után azonnal válaszolok. Nagy-Dém p. Lovászpata. *Nádas Ferenc*, kántortanító. 466 1-1

Legjobb népiskolai daloskönyv a

„KIS MUZZIKUS“

100 gyönyörű magyar népdal iskolai szép szöveggel, két gyermekhangra. I. füzet ára 65 fill., II. füzet ára 55 fill., különálló együttes „Szövegkönyv” ára 45 fill. portóval. Nagyobb rendelésnél 10% utólevonon megrendelhető *Jósvay Gábor* kántortanítónál, Poroszló, Heves megye. 335 4-5

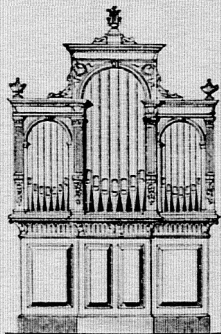
Bold. Csima István, főkántor, országszerte ismeretes, kitűnő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiséretű gyászmise-éneket tartalmazó énekkönyve melyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfelegyházán.

394 3-5

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester

Egerben.

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalom el jótállás mellett.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34926. sz. szabadalmát képező

„KAROLIUM“

vér- s paizstetű, fakukac, poloska és a mézgasodást előidéző élősdieket irtó szer, mely ezen élősdieket biztosan elpusztítja és a fákat immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vesérvképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

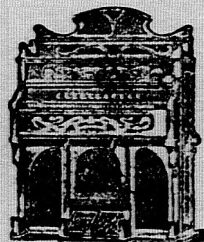
Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Teljesítenes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

As Ön utasítása folytán készített vértetű-keveréket gyümölcsfáimmál még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, később jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetű kiirtására as egyedüli biztos szer. A múlt évben bekenet fák as idén mind remeken hajtottak és termőképességüket visszanyerték.

Kiváló tisztelettel

Hets Ödön s. k.

Üzletek:

Sz.-Pétervár, Moszkva, Riga, London

Világhírű lipesei Zimmermann-orgona - harmoniumot

szállít az eredeti áron a gyár egyedüli magyarországi képviselője:

HÖRL NÁNDOR,

Pozsony, Ventur-utca 24. sz.

Méltányos, olcsó szabott árak!

Tanító uraknak részletfizetésekre is.

Zimmermann-orgonákról árjegyzéket ingyen küldök!

* * *

Különlegesség

templomok, iskolák és zenekarok használatára:

Igen tömören készített légnymatú harmoniumok igen erős, átható hanggal.

Erről külön árjegyzék.

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

UJABB KIADVÁNYAI

LATIN NYELVTAN

A középiskolák I és II. oszt. számára.

Irta:

MOLNÁR ERVIN.

Ára füzve 1 kor. 60 fill.

Engedélyezve 62.131—1906. számú min. rend.

TERMÉSZETRAJZ

Középiskolák II. osztálya számára.

Irta:

TÖKÉS LAJOS.

II. rész. Ára füzve 1 kor. 80 fill.

Engedélyezve 64.183—1906. számú min. rend.

Keresztény-katholikus magyar-német

IMAKÖNYV

nyilvános és magánajtatosság számára.

Szerkesztette:

Dr. OCHABA A. JÁNOS.

II. kiadás. Ára vászonkötésben 3 K.

Egyetemes Történelem

Tanító- és tanítónő-képzők számára.

I. kötet ó- és középkor.

Irta:

WALDMANN GYÖRGY.

Ára füzve 1 kor. 80 fill.

Engedélyezve 65.744—1906. számú min. rend.

Latin Olvasó- és Gyakorló-könyv

A középiskolák I. és II. oszt. számára.

Készítette:

MOLNÁR ERVIN.

Ára füzve 2 kor. 20 fill.

Engedélyezve 62.131—1906. számú min. rend.

KEMPIS TAMÁS KRISZTUS KÖVETÉSE

Fordította:

Dr. PLATZ BONIFÁC.

Ára vászonkötésben 1 kor.

Az esztergomi főegyházmegye engedélyével.

Iskolások Énekkönyve

Összeállította:

VARGYAS TIVADAR.

székesfővárosi hitoktató.

Ára puha vászonköt. 20 fill.

Az esztergomi főegyházmegye engedélyével.

STILISZTIKA

Polgári iskolák számára.

Irta:

Dr. BARTHA JÓZSEF.

Ára füzve 3 korona.

Engedélyezve 68.119—1906. számú min. rend.

Megrendelhetők a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

Budapest, IV. ker., Keckeméti-utca 2. szám.